

JOHAN DE BRUNE (MIDDELBURG)
AAN CONSTANTIJN HUYGENS [OOST-EEKLOO]
6 SEPTEMBER 1645
4103

Samenvatting: De Brune stuurt Huygens, naast officiële papieren, ook voorbeelden van zijn verbeterde psalmberijming, waarin hij meer dan eerst de teksten soepel heeft laten lopen.

Bijlagen: verschillende papieren; `Davids Psalmen` (De Brune).

Over een antwoord van Huygens is niets bekend.

Primaire bron: Den Haag, Kon. Bibl., Hs. KA XLVIIa, nr. 31: brief(enkelvel, 20x31 cm, a | -; autograaf).

Vroegere uitgave: Worp 4, nr. 4103, pp. 203-204: volledig.

Namen: Théodore de Bèze; Clément Marot.

Plaatsen: Sas-van-Gent; Zeeland.

Titels: *De CL Davids psalmen* (De Brune 1644); *Davids psalmen* (De Brune 1650).

Glossarium: psalmwerck (psalter); slagh (ritme); toon (melodie).

Transcriptie

Mijnheer,

Om Uw Ed. gheen ongerief te doen hebben, door het missen der mede-gaende papieren, hebb'ick dezen expressen (gheweest zynde myn klerck ter Reken-kamer van Zeeland) aen uw Ed. afgheveerdicht, daerby een staeltjen van myn verbeterd psalmwerck voeghende. Want sedert het voorleden jaer, dat wy gheduyrende de belegheringhe van het Sas, eenighe onderlinghe discoursen op hetzelve werck hadden, en vielen mij die woorden niet ter aerden, dat het zeer pryzelick ende wenschelick was, indien de strammigheyd der veersen weghghenomen zynde, de slagh en toon van een zoetvloeyentheyd daerby konde gebraght werden. 't Welck ick te vooren geoordeelt hebbende (zoo scherp by de woorden blyvende) niet vindelick en moghelick te wezen, hebbe evenwel, op ledighe ende ontstolen uijren, de preuve daervan willen nemen, 't welck eintelicken buyten myn vermoeden, zoo verre is ghebracht dat ick zonder toe- of afdoen van eenigh grondwoord hetzelve t'einde hebbe ghebracht. Hierover wensch ick wel het scherpe oordeel van Uw Ed. reyne ooren te hebben, 't welck, indien het in het groot beslach van Uw Ed. continuele occupatien ende depeschen zoo kortelicks niet en kan gheschieden als ick wel wensche, zal my echter t'allen tyde zoo aenghenaem ende wenschelick toekommen, als ick bewogen werde om Uw Ed. te beminnen, ende met verwonderinghe te eren, mitsgaders op alle occasien te thoonen, dat ick ben,

Mijnheer,

Uw Ed. dienstwillighe en geaffectioneerde
De Brune.

Middelburgh, den 6 Septemb. 1645.

Ick hebbe nu terdeghen eerst gemerckt de groote misslagh by Marot en Beza begaen die in die groote vryheyd van paraphrase dickwils twee, dry en meermael in een veers teghen de maete zondighen. 't Welck ick meene gansch nauwelick ghemydt te hebben, behalvens in zeer weynighe plaetsen daer dwanck meester was, als in 't woord «commysen», «de rechtveerdighe», «gheluckzaligheyd», etc. Zomtyds oock (*licet rarissimè*) de particulen «de», «der», «van», etc., *tanquam communia quæ tamen omnium aures (tuas si exceperim) præterlabantur*.

Vertaling

Mijnheer,

Om u niet het ongerief te bezorgen dat u bijgevoegde papieren moet missen, heb ik deze koerier naar u gestuurd (hij is mijn klerk geweest op de rekenkamer van Zeeland), terwijl ik er ook een proeve van mijn verbeterde ¹psalmberijming heb bijgevoegd. Want sinds verleden jaar, toen wij gedurende de belegering van Sas-van-Gent enige gesprekken over dit werk voerden, is het mij niet ontgaan, dat het te prijzen en zeer gewenst zou zijn, dat er de slag en de toon van zoetvloeiendheid in gebracht kon worden, als de stroefheid van de verzen zou verdwijnen. Hoewel ik dit aanvankelijk ondoenlijk en onmogelijk achtte (aangezien ik de tekst letterlijk wilde volgen) heb ik het evenwel in mijn vrije tijd toch willen proberen, wat uiteindelijk boven verwachting ertoe heeft geleid, dat ik zonder enig grondwoord te kort te doen, erin ben geslaagd. Hierover zou ik graag het strenge oordeel van uw scherpe oren willen hebben, wat mij altijd net zo aangenaam en wenselijk is, ook als u er niet zo snel toe komt als ik wel zou willen, door uw drukke dagelijkse bezigheden en opdrachten, als dat ik u hoogacht en bewonder, en bij iedere gelegenheid wil tonen dat ik ben,

mijnheer,

uw dienstbare en toegenegen

[Johan] de Brune.

Middelburg, 6 september 1645.

Ik heb pas nu terdege de grote fout opgemerkt, die [Clément] Marot en [Théodore] de Bèze maken, doordat zij in de grote vrijheid van berijming twee, drie keer of vaker in een vers zondigen tegen de ²maat. Ik geloof dat ik dit heb kunnen vermijden, behalve op enkele plaatsen waar het echt niet anders kon, zoals in de woorden «commysen», «de rechtveerdighe», «geluckzaligheyt», enz., [en] soms ook (¹zij het zelden¹) bij de lidwoorden [en voorzetsels] «de», «der», «van», enz., ²als waren het gewone zaken waaraan immers de oren van iedereen (behalve die van u) voorbij plegen te gaan.¹

1. Later gedrukt als: Johan de Brune, *Davids psalmen* (Amsterdam, Theunis Jacobsz., 2/1650) en tevens in een uitgave met aan de ene zijde de Datheense, aan de andere zijde Brunen berijming: *Davids psalmen* (Amsterdam, Theunis Jacobsz., 1650).
2. Uit de even verder gegeven voorbeelden lijkt op te maken dat het gaat om het probleem van twee lange en/of beklemtoonde lettergrepen direct na elkaar, wat in Huygens opinie tegen de versmaat was.